

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Tvmvlvs Hermetis Apertvs

Gassmann, Franz

[S.l.], 1675

Capvt V. Specialius docet quid sit Mercurius sophorum ejusque differntiam
recenset

[urn:nbn:de:bsz:31-99903](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-99903)

CAP. V.

Specialius docet quid sit Mercurius Sophorum ejusque differentiam recense.

Discussis jam nebulis, radiorum Veritatis energia, reliquum est specialius exponere quid sit ξ ius Philosophorum & num latitudinem quandam admittat insigniter differentem; quibus præmissis subnectemus practicam, quantum instituti nostri ratio permittit. Est, sicut supra dictum, Mercurius Sophorum Substantia metallica vel liquida vel currens purissima & Homogenea continens in se Sulphur Spirituale, mediante quo coagulatur. Non paucis erroneum videbitur statuisse hunc liquorem duplicem, madefacientem & non madefacientem, cum tamen multi sophorum apertè indigitaverint, quod manus non inficiat ac humectet. Verùm sicut non omnis tellus omnia fert, ita nec omnis ætas; Dona Dei non unâ vice omnia mortalibus affulserunt. Plures autem vias à multo tempore fuisse ad unum scopum ducentes, Princeps Chemicorum Geber acutissimè prævidit, si nescivit; cap. 28. lib. 1. Suae summæ. Currentem ξ ium Sophorum docuit Geber, Arnoldus, Bernhardus & ex neotericis Philaletha. Liquidum madefacientem possedit

Para-

Paracelsus; Basilius Valentinus & nostro tempore Agricola major & minor.

Uterque hic φ ius Sophicus est legitimus & Sulphure suo metallico ornatus, mediante quo coagulari potest.

Differunt autem in hoc 1. quod liquorosus sit generalior, currens specialior in ordine ad metalla. 2. Prior longè alio igne in Tincturam excoquitur quàm posterior. Ultima differentia est in virtute tingendi, absolutâ secundâ vel tertiâ rotatione. Ambo mihi sunt notissimi.

Quâ jam dexteritate, quibusve enchiragogiis negotium sit tractandum, breviter declarabo. Cum verò ars ex eadem re super terrâ, solificium suum desumat, ex quâ natura subter terram, solem & lunam procreat, Authore Gebero. Ideoque debemus ante omnia principia Naturæ scire, ex his enim deinde fluunt Principia artis, affirmante hoc Bernhardo in Comment. super Arnold. his verbis: Ad intentum per venire volens considerare habet principia & causas metallorum & quomodo composita sunt & adunata, tunc consequenter his scitis, facile erit opus solutionis & digestionis; prædictum est enim quomodo ligentur, quicquid autem ligatur solubile est. Habitis his Principiis, dicit Geber, vili pretio ad complementum operis pervenies. Placet ergò modum Generationis metallorum breviter ex Bachone adducere, qui dicit. Contingit in terrâ Sulphur. & Mercurium creari, quorum duorum

rum

rum Principiorum natura est ut per calorem evaporentur & sublimentur. Accenso igitur calore in terrâ Sulphureâ cum evaporaverint multis annis, utrumque per terram ascendendo continuè, coagulantur in viâ & ab aëris ambiente frigore reperiuntur; & hinc in locis montanis plerumque metalla generantur, utpote frigidioribus. Hanc generationem multo clarius proponit Bernhardus sicut præcedente capite notatum & hic repetendum est. Natura ex uno spermate in ventre terræ operatur metallum, coquendo & digerendo, ex solo scilicet mercurio, quare non potest ad determinationem metalli in parvo tempore pertingere; In Mercurio enim solum sunt duo elementa actu Scilicet: aqua & terra, quæ sunt passiva; Ignis verò & aer sunt tantum in ipso potentialiter, sed quanto deducuntur in actum, secundum determinatam digestionem & inspissationem proportionalem, tunc fit metallum, nec est alia additio in ventre terræ præter ipsius Mercurij digestionem & inspissationem, differentia tantum pendet ex accidentibus. Sic natura ex Mercurio simplici procreat solem removendo ejus superfluitates, quæ cum sint difficillimæ separationis, propterea etiam parum auri generatur. Consistit ergo totum artificium Mercurij sopherici in remotione superfluitatum terrestrium & phlegmaticarum, ullo assipulante Gebero cap. 19. argentum vivum non tepermiscetur in profundo usque ad profundum corporis alterabilis sine præparatione interven-

nien-

niente, nam utidem Geber cap.42.dicit, non pot.
 est bene reperiri quod uniatur corporibus nisi
 Spiritus Solus, & paulò post. quia in nullis aliis
 quàm Spiritibus videmus hæere adhærentiam ad
 corpora cum alteratione, necessum fuit illos præ-
 parare cum mundificatione ipsorum, quæ est per
 subtiliationem & ibidem ulterius; quia Spiritus
 projecti super corpora, sine ipsorum mundatione
 non dant colorem perfectum, sed ex toto vide-
 mus corrumpere, adurere & denigrare. Practi-
 cam hujus præparationis clarissimè docet in ali-
 quot locis & fit per subtiliationem quæ est rei sic-
 cæ per ignem elevatio cum adhærentiâ sui vasis &
 separatione puræ substantiæ. Continet enim
 sibi in se, ut idem Geber dicit cap.42. causam
 corruptionis, scil: substantiam terream, adustivam
 sine inflammatione & substantiam aqueitatis, hæc
 ejus superflua oportet separare & ipsum præpa-
 rare; quod fit, docente eodem Geb. cap.43. & 45.
 per ignem, & commixtionem sæcum; prout se-
 cundum longum & latum ibidem invenitur ex-
 plicatum, ad quæ lectorem remitto, est enim im-
 possibile clarius loqui, nisi quis velit margaritas
 porcis objicere; Qui sedulus, doctus & constans
 fuerit, Deumque ritè invocaverit, veritatem in
 hoc Authore inveniet, non est comparandus cum
 ullo ex antiquis & neotericis in candore & verita-
 tione. Per hunc conspicias in mediis tenebris &
 mundâ stygia nostram Proserpinam, Divitiarum
 Deam splendidissimam; sed cave tetricum ado-
 rem.

rem Sepulchri. Si prudens es, facilè imagineris tam diutinam & arctam Sepulturam, absque ingenti foetore, aperiri non posse: adorna verò semicupium & lava hanc regiam prolem, donec fulgeat sicut Luna in Plenilunio & miraberis, quod inter tot sordes & nigerrimas scorias, hæc tenella Princeps non penitus suffocata & æternæ morti tradita fuerit. Jam etiam advertes cur Geber cap. 26. lib. 1. suæ summæ, Principium metallorum spiritum foetidum appellet; jam scies, cur majores nostri Caduceum quæ serpentibus circumdederunt; quando enim hic Spiritus è suo absurdo corpore noviter est extractus optimèque lotus, tunc eundem odorem de se spargit, qualem serpentes præbent, si in vitro vel ampullâ aliquâ detinentur, retinetque hunc odorem, donec tractû temporis, è vitro aperto exhalet. Jam etiam intelliges Philosophicum axioma: Noster quæius est mercurius de quæio & Sulphur de Sulphure, quod absque hæc Practicâ capere est prohibitum. Nemo certè nisi avdopta potest credere, quod in nostro fonte lurido, aqua viva sit, proinde supersedeo multa verba facere; qui adeptus est hoc arcanum, me altum silente novit, qui non, difficulter persuadebitur etiam Themistocleâ eloquentiâ. Consuetum enim est mortalibus in concavo Lunæ quærere, quod antè pedes est. Objicis, theorica sunt quæ profers: respondeo; illud est theoreticum quod in speculatione absque demonstratione actuali fundatur; ego verò hæc
 totica

toties practica re queo, quoties exoptulas. Quod si autem fidem adhibere differs, donec centenarium plumbi in aurum, te inspiciente, verto, recumbe intereà super plumatili, ne stando ad Calendas Græcas, nimium incommoderis. Per me licet, credas sive non, propterea Cœlum non corruet. Sapientissimus rerum Parens à mundo condito, hæc sua charismata, sub humili myrice abscondidit, ne fastigiosa Cedri cacumina, si iis potirentur, nubes penitus transcendant & turrim Babylonicam æmulentur. Scripsi, quæ scio, vera, non in gratiam Potentum sed miserorum.

CAP. VI.

Particularia ventilat.

Nil communius ulceroso huic seculo quam fallere, in tam prodigiosâ ubertate hominum perversissimorum. Qui enim vix promptè dicit ignem struere, statim molitur aliis persuadere, se possessorem hujus vel illius particularis ad aliquot millia; sicut ipse multoties expertus sum, nunquam autem meâ vitâ, quam certè penes focum maternum & super pulvinari non transegi, inter tot Particularistas, ne unicum vidi qui canem